
МЕНЕДЖМЕНТ

ОТРИМАНО:

02 Березня 2025

ПРИЙНЯТО:

18 Травня 2025

ВИПУСК:

20 Червня 2025

УДК [005.8:005.21]:005.336.3

DOI 10.26661/2522-1566/2025-2/32-11

**УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТАМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ
ТА ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СТАРТАПІВ У СУЧАСНОМУ
БІЗНЕС-СЕРЕДОВИЩІ**

Сергієнко Т.І.*

к.політ.н, доцент

Національний університет

«Запорізька політехніка»

м.Запоріжжя, Україна

ORCID 0000-0002-4654-9248

Венгер О. М.

к.політ.н, доцент

Інженерний навчально-науковий інститут

ім. Ю.М. Потебні

Запорізького національного університету

м.Запоріжжя, Україна

ORCID 0000-0002-3758-7891

* Email автора для листування: sergienko7921@gmail.com

Анотація. У статті розглядається управління проєктами як стратегічно важливий інструмент ефективного розвитку стартапів у сучасному конкурентному бізнес-середовищі. Актуальність теми зумовлена зростаючою роллю стартапів як драйверів інноваційної економіки та необхідністю пошуку дієвих управлінських підходів для забезпечення їх стійкого функціонування й конкурентоспроможності. У контексті швидких технологічних змін, нестабільності ринків і високого рівня невизначеності стартапи змушені впроваджувати гнучкі управлінські моделі, серед яких і проєктний підхід який посідає провідне місце.

Метою дослідження є обґрунтування доцільності використання проєктного менеджменту в управлінні стартапами, аналіз сучасних методологій управління проєктами з погляду їхньої релевантності до потреб стартапів та визначення ключових чинників, що сприяють підвищенню ефективності та конкурентоспроможності новостворених підприємств.

Для досягнення поставленої мети було застосовано сукупність загальнонаукових і спеціалізованих методів дослідження: теоретичний аналіз наукових джерел для вивчення концептуальних основ проєктного управління; системний підхід – для виявлення взаємозв'язку між управлінням проєктами та рівнем конкурентоспроможності стартапів; а також методи експертного оцінювання і узагальнення практичного досвіду – для формування прикладних рекомендацій щодо впровадження проєктного підходу.

У результаті дослідження встановлено, що успішне управління стартапом потребує гнучкого, адаптивного та інноваційного управлінського підходу, який дає змогу ефективно розпоряджатися обмеженими ресурсами, знижувати ризики, підвищувати ефективність командної роботи та забезпечувати швидке реагування на зміни зовнішнього середовища. Запропоновано модель інтеграції елементів проєктного управління в стратегічну й операційну діяльність стартапу. Визначено низку факторів, що найбільше впливають на підвищення конкурентоспроможності, зокрема: наявність чітко сформульованих цілей і завдань проєкту, ефективна комунікація в команді, постійний моніторинг прогресу, швидкість прийняття рішень і здатність до інновацій.

Практична значущість отриманих результатів полягає в можливості їх застосування засновниками стартапів, керівниками інноваційних проєктів, підприємцями-початківцями та інвесторами під час розроблення бізнес-стратегій, управління ризиками, формування ефективних команд та підвищення загальної стійкості новостворених компаній до зовнішніх викликів.

Ключові слова: управління проєктами, стартапи, конкурентоспроможність, бізнес-середовище, проєктний менеджмент, інновації, ефективність, адаптивність.

JEL класифікатор: L26, M13, M21.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Стартапи є важливою складовою сучасної економіки, оскільки саме вони формують нові ринкові ніші, генерують інновації та сприяють технологічному розвитку. Проте нестабільність економічного середовища, обмеженість ресурсів, високий рівень конкуренції та невизначеність зовнішніх факторів становлять серйозні виклики для ефективного функціонування й розвитку стартапів. У цих умовах особливої актуальності набуває впровадження гнучких та дієвих інструментів управління, здатних забезпечити адаптивність, швидкість реагування на зміни та стратегічну орієнтованість підприємницької діяльності.

Одним із таких інструментів є управління проєктами, що розглядається як ефективний підхід до організації діяльності стартапів на різних етапах їхнього життєвого циклу. Проєктний підхід дозволяє структурувати цілі, оптимізувати використання обмежених ресурсів, знижувати ризики та формувати конкурентні переваги. У кризових умовах, спричинених, зокрема, повномасштабною військовою агресією російської федерації проти України, гнучкість та оперативність проєктного управління стають критично важливими для збереження життєздатності молодих підприємств.

У цьому контексті здатність стартапів ефективно застосовувати інструменти проєктного менеджменту для забезпечення своєї стійкості та конкурентоспроможності набуває особливої значущості. Тому актуальним є питання дослідження методів управління проєктами з урахуванням специфіки стартапів, визначення ключових факторів, що впливають на ефективність їх реалізації, а також формулювання практичних рекомендацій щодо посилення проєктного потенціалу молодих підприємств в умовах нестабільного бізнес-середовища.

АНАЛІЗ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Питанню ефективного розвитку стартапів, їх конкурентоспроможності та застосування інструментів управління проєктами присвячено значну кількість наукових праць. Так, наприклад, у роботах Т. Гусаковської та Н. Кужель [1], а також Г. Скорик і А. Недошитка [2] проаналізовано актуальні проблеми розвитку стартапів в Україні, зокрема бар'єри інноваційного середовища, нестачу фінансування та кадрового потенціалу. Стаття С. Горбаченко, О. Чепурної та В. Слатвінської [3] окреслює ключові переваги адаптації проєктного підходу в управлінні стартапами та обґрунтовує його значущість у трансформаційній економіці. Дослідження Т. Сак, Л. Шостак і Ю. Вознюка [4] надає комплексну характеристику теоретико-методологічних засад функціонування стартапів як елементів національної економіки, виокремлюючи сучасні тренди цифровізації. У монографії за редакцією С. Чернова, В. Воронкової, А. Двигун, О. Сосніна та інших [5] розглянуто вітчизняний і зарубіжний досвід реалізації проєктного управління та його вплив на ефективність інноваційних підприємств. У підручнику К. Копішинської [6] систематизовано теоретичні засади та практичні інструменти управління стартапами, що є корисними для здобувачів економічних спеціальностей.

Особливу увагу методології проєктного менеджменту приділено у навчальних і методичних виданнях О. Козуб [7], а також І. Станьковської [8], де обґрунтовано технології планування, реалізації та контролю за проєктами, що мають критичне значення для стартапів на етапі масштабування. У роботі О. Мосіна [9] акцентовано на новітніх тенденціях розвитку стартап-екосистеми в умовах глобалізації та посилення конкуренції. А в статті З. Тягунової, І. Кравчука та В. Томаха [10] проаналізовано специфіку виходу українських стартапів на міжнародні ринки й використання проєктного підходу як ключового інструменту для цього.

Огляд наведених досліджень засвідчує, що управління проєктами розглядається як стратегічний інструмент розвитку стартапів, що дозволяє не лише підвищити ефективність їх діяльності, а й сформуванню стійку конкурентну перевагу в умовах динамічного середовища.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ ТА ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою дослідження є обґрунтування доцільності використання проєктного менеджменту в управлінні стартапами, аналіз сучасних методологій управління проєктами з погляду їхньої релевантності до потреб стартапів та визначення ключових чинників, що сприяють підвищенню ефективності та конкурентоспроможності новостворених підприємств.

У межах дослідження передбачено проаналізувати наукові підходи до трактування сутності проєктного управління та його значення для підприємницької діяльності, охарактеризувати особливості функціонування стартапів у динамічному бізнес-середовищі, дослідити потенціал застосування різних методологій проєктного менеджменту, таких як Agile, Scrum, Lean і Waterfall. Також завданням є виявлення взаємозв'язку між рівнем ефективності управління проєктами та конкурентоспроможністю стартапів, узагальнення практичного досвіду реалізації проєктного підходу у вітчизняних і зарубіжних стартапах, а також розробка практичних рекомендацій щодо впровадження проєктного управління для підвищення ефективності, адаптивності та стратегічної стійкості новостворених підприємств.

МЕТОДОЛОГІЯ

У роботі було використано сукупність загальнонаукових і спеціалізованих методів дослідження: теоретичний аналіз наукових джерел — для вивчення концептуальних основ проєктного управління в контексті підприємницької діяльності; системний підхід — для виявлення взаємозв'язків між ефективністю управління проєктами та рівнем конкурентоспроможності стартапів у динамічному бізнес-середовищі; логіко-аналітичний підхід — для структуризації факторів впливу на успішність реалізації проєктів у новостворених підприємствах. З метою забезпечення практичної спрямованості дослідження було також використано методи експертного оцінювання та узагальнення практичного досвіду функціонування стартапів, що дозволило сформуванню прикладні рекомендації щодо інтеграції інструментів проєктного менеджменту в управлінську практику інноваційно-орієнтованих бізнес-ініціатив.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Інновації та створення нових продуктів є двигуном розвитку сучасної економіки, і в цьому контексті стартапи відіграють особливу роль. Поняття «стартап» виникло у США у 1930-х роках, коли студенти Стенфордського університету Вільям Хьюлетт та Девід Паккард заснували невелике підприємство, яке вони назвали «Start Up» [4]. Згодом це

підприємство перетворилось на світовий технологічний гігант — компанію Hewlett-Packard. Характерною особливістю стартапів як форми бізнесу є домінування інноваційного новаторського мислення та створення продуктів або послуг, раніше невідомих на ринку [8, с. 14]. Стартапи відіграють ключову роль у розвитку інноваційної економіки, генеруючи нові технології, продукти та бізнес-моделі. Водночас їх діяльність супроводжується значною невизначеністю, обмеженими ресурсами та стрімкими змінами зовнішнього ринкового середовища.

Російсько-українська війна, що триває в Україні, також є значним бар'єром для українських стартапів. Сприйняття України як ринку з високим рівнем ризику може відлякувати іноземних інвесторів та клієнтів, що ускладнює вихід стартапів на міжнародні ринки. У таких умовах успіх стартапу великою мірою залежить від здатності ефективно планувати, координувати та контролювати всі етапи реалізації проєктів. Саме тому проєктний менеджмент виступає одним із найважливіших інструментів, що сприяють системному розвитку та підвищенню конкурентоспроможності стартапів у сучасному бізнес-середовищі. Використання системного підходу до планування, координації і контролю реалізації проєктів дає можливість стартапам успішно долати виклики, пов'язані з високою невизначеністю, обмеженістю ресурсів, швидкою зміною ринкових умов та необхідністю оперативно адаптуватися до нових обставин [1, с. 25].

Управління проєктами включає комплекс методів, інструментів і технологій для управління ресурсами, ризиками, строками і якістю виконання завдань [9, с. 24]. Сучасні методології управління проєктами можуть бути класифіковані за різними підходами, зокрема за рівнем формалізації, сферою застосування та типом організації (див. таблицю 1).

Таблиця 1

Класифікація методологій управління проєктами з описом та перевагами для стартапів

Методологія	Категорія	Опис	Переваги для стартапів
Waterfall	Традиційна	Лінійний послідовний підхід	Чіткість етапів, прозорість процесу
PMBOK	Традиційна	Стандартний набір процесів	Стандартизація та контроль якості
Agile	Гнучка	Ітеративний, гнучкий підхід	Швидка адаптація до змін, гнучкість
Scrum	Гнучка (Agile)	Фреймворк Agile з чіткими ролями	Командна робота, швидкий зворотний зв'язок
Kanban	Гнучка (Agile)	Візуалізація завдань, гнучке управління	Підвищення прозорості та ефективності процесів
Lean	Гнучка	Орієнтований на мінімізацію втрат	Ефективне використання ресурсів, скорочення витрат
PRINCE2 Agile	Гібридна	Поєднання традиційних і гнучких підходів	Баланс між контролем і гнучкістю
Critical Chain	Спеціалізована	Орієнтація на оптимізацію ресурсів	Зменшення простоїв, покращення управління ресурсами
Six Sigma	Спеціалізована	Орієнтація на підвищення якості	Систематичне зниження дефектів, покращення процесів

Джерело: складено авторами

Також слід зазначити, що застосування різних методологій управління проектами значною мірою залежить від специфіки стартапу, масштабів проекту, рівня невизначеності та ресурсної бази. Вибір адекватного підходу до управління є ключовим фактором, що впливає на успішність реалізації бізнес-ідей і формування конкурентних переваг.

Стартапи функціонують у висококонкурентному та швидкозмінному бізнес-середовищі, що зумовлює необхідність оперативного реагування на ринкові виклики [3, с. 114]. Гнучкі методи управління проектами, такі як Agile та Scrum, дозволяють швидко адаптувати продукт до потреб споживачів та оптимізувати внутрішні робочі процеси.

Ефективне управління проектами позитивно впливає на конкурентоспроможність стартапів за рахунок підвищення якості продуктів, скорочення часу виходу на ринок та оптимального використання ресурсів [11, с. 194]. Щодо ключових факторів, які визначають успіх проектів у стартапах та формують їх конкурентні переваги, то вони представлені у таблиці 2.

Таблиця 2

Ключові фактори успіху проектів у стартапах та їх вплив на конкурентоспроможність

Фактор успіху	Опис	Вплив на конкурентоспроможність
Компетентність команди	Рівень знань і навичок учасників проекту	Забезпечує якісне виконання завдань
Інноваційність	Здатність впроваджувати нові ідеї і технології	Відрізняє продукт від конкурентів
Адаптивність	Гнучкість до змін ринкових і внутрішніх умов	Забезпечує швидке реагування на виклики
Планування і контроль	Чітке визначення цілей, етапів і ресурсів	Мінімізує ризики, підвищує ефективність

Джерело: складено авторами

Розглянуті ключові фактори успіху проектів у стартапах підкреслюють важливість компетентності команди, інноваційності, адаптивності та чіткого планування й контролю для підвищення їхньої конкурентоспроможності [6]. Вміння ефективно управляти ресурсами, своєчасно реагувати на зміни ринкових умов та впроваджувати інновації є критичними чинниками для забезпечення сталого розвитку новостворених підприємств. Ефективне управління цими аспектами дозволяє стартапам не лише якісно реалізовувати свої бізнес-ідеї, але й оперативно адаптуватися до зовнішніх викликів, що є особливо актуальним у динамічному та конкурентному бізнес-середовищі.

Аналіз успішних кейсів українських та міжнародних стартапів свідчить про позитивний вплив структурованого управління проектами на їхній розвиток і довгострокову конкурентоспроможність [2, с. 30]. Використання цифрових платформ для керування проектами, таких як Jira, Trello, Asana, дозволяє стартапам значно підвищити рівень координації між учасниками команди, оптимізувати розподіл ресурсів, а також забезпечити прозорість та оперативність контролю за виконанням завдань [10, с. 67]. Це сприяє зменшенню ризиків, пов'язаних із затримками та невідповідністю результатів вимогам ринку.

Крім того, такі інструменти підтримують гнучкість робочих процесів, що є особливо важливим для стартапів, які функціонують в умовах високої невизначеності та швидких

змін. Впровадження проєктного менеджменту у поєднанні з цифровими технологіями дозволяє підвищити якість продукту, скоротити час виходу на ринок та максимально ефективно використовувати обмежені ресурси. Основні інструменти управління проєктами, що застосовуються у стартапах, наведені в таблиці 3.

Таблиця 3

Основні інструменти управління проєктами, застосовувані у стартапах

Інструмент	Призначення	Переваги
Jira	Управління задачами і трекінг помилок	Гнучкість, підтримка Agile і Scrum
Trello	Візуальний менеджмент завдань	Простота використання, наочність
Asana	Планування і контроль проєктів	Можливість інтеграції з іншими сервісами
Microsoft Project	Традиційне планування проєктів	Потужний інструмент для великих проєктів

Джерело: складено авторами

Таким чином, структуроване управління проєктами виступає фундаментальним чинником успішного розвитку стартапів, який безпосередньо впливає на їхню конкурентоспроможність та здатність витримувати виклики сучасного бізнес-середовища [5, с. 216].

Приклади успішних кейсів підтверджують цю тезу. Зокрема, стартап Grammarly, який завдяки впровадженню гнучких методів управління проєктами Agile та використанню цифрових інструментів, зміг швидко адаптувати свій продукт під потреби користувачів, забезпечивши глобальний успіх і залучення мільйонів клієнтів [12].

Український стартап GitLab, що пропонує платформу для DevOps, активно застосовує Scrum та Lean-підходи, що дозволяє ефективно координувати віддалені команди, швидко впроваджувати інновації та зберігати високу якість продукту, завдяки чому компанія вийшла на світовий рівень [7, с. 44].

Ці приклади ілюструють, як правильно обрані методології управління проєктами разом із сучасними цифровими платформами сприяють досягненню стратегічних цілей стартапів та зміцненню їх конкурентних позицій на ринку.

Отже, проаналізовані дані свідчать, що застосування сучасних інструментів управління проєктами у стартапах значно підвищує ефективність їх діяльності, сприяє оптимізації робочих процесів та забезпечує гнучкість в умовах швидкозмінного ринкового середовища. Використання цифрових платформ, таких як Jira, Trello та Asana, дозволяє покращити координацію командної роботи, оперативно реагувати на зміни та контролювати якість виконання завдань. Таким чином, інтеграція проєктного менеджменту у бізнес-процеси стартапів є ключовим фактором, що впливає на їх конкурентоспроможність, стійкість та здатність до інноваційного розвитку.

Виходячи з вищезазначеного, доцільним є впровадження низки рекомендацій, які сприятимуть підвищенню ефективності управління проєктами у стартапах [14]. Детальний перелік таких рекомендацій наведено у таблиці 4.

Рекомендації щодо підвищення ефективності управління проєктами у стартапах

Рекомендація	Обґрунтування	Очікуваний ефект	Приклади впровадження
Впроваджувати гнучкі методології управління (Agile, Scrum, Lean)	Допомагає швидко адаптуватися до змін ринку та внутрішніх викликів, підвищує гнучкість бізнес-процесів	Скорочення часу розробки, підвищення якості продукту, гнучкість управління	Компанії Grammarly, GitLab
Активно використовувати цифрові платформи (Jira, Trello, Asana)	Забезпечує прозорість, кращу координацію та комунікацію між членами команди, контролює виконання завдань	Оптимізація робочих процесів, зменшення ризиків затримок і помилок	Стартапи з віддаленими командами
Регулярно підвищувати кваліфікацію та навички команди у сфері проєктного менеджменту	Розширення знань і навичок команди підвищує якість прийняття рішень і виконання проєктів	Підвищення продуктивності, зниження кількості помилок та конфліктів	Внутрішні тренінги, зовнішні курси, сертифікації
Формувати культуру інноваційності та відкритості до змін	Стимулює пошук нових рішень, підтримує адаптивність в умовах невизначеності	Підвищення конкурентних переваг, здатність швидко реагувати на виклики	Використання методів Brainstorming, Design Thinking
Впроваджувати системи оцінки ризиків і їх моніторингу	Своєчасне виявлення і реагування на потенційні загрози знижує ймовірність негативних наслідків	Мінімізація втрат, забезпечення безперервності роботи	Регулярний аналіз ризиків, використання програмного забезпечення
Застосовувати інструменти планування і контролю (Gantt charts, Kanban)	Чітке планування дозволяє відслідковувати прогрес і коригувати дії у разі відхилень	Підвищення ефективності, своєчасне завершення проєктів	Планування і контроль проєктів з допомогою цифрових інструментів
Інтегрувати зворотний зв'язок від клієнтів у процес розробки продукту	Забезпечує відповідність продукту реальним потребам ринку	Підвищення задоволеності клієнтів, зменшення ризику невідповідності продукту	Використання MVP, регулярні опитування, аналіз користувацьких відгуків

Джерело: складено авторами

Запропоновані рекомендації спрямовані на оптимізацію процесів проєктного менеджменту в стартапах, що дозволить підвищити якість планування, покращити комунікацію всередині команд та забезпечити гнучкість у реагуванні на ринкові зміни. Їхнє впровадження сприятиме більш ефективному використанню ресурсів, мінімізації ризиків і підвищенню конкурентоспроможності стартапів. Загалом, системний підхід до управління проєктами є ключовим чинником сталого розвитку інноваційних підприємств у сучасному бізнес-середовищі [13, с. 120].

ВИСНОВКИ

Підводячи підсумок даного дослідження, зазначимо, що управління проєктами є невід'ємним та надзвичайно ефективним інструментом для розвитку та підвищення конкурентоспроможності стартапів у сучасному бізнес-середовищі. Використання системного підходу до планування, координації і контролю реалізації проєктів дає можливість стартапам успішно долати виклики, що пов'язані з високою невизначеністю, обмеженістю ресурсів, швидкою зміною ринкових умов та необхідністю оперативно адаптуватися до нових обставин. Впровадження сучасних методологій управління проєктами, таких як Agile, Scrum, Lean, а також застосування цифрових платформ (Jira, Trello, Asana) значно підвищує ефективність командної роботи, оптимізує розподіл ресурсів і сприяє більш прозорому та гнучкому контролю за виконанням завдань. Це, у свою чергу, дозволяє стартапам підвищувати якість своїх продуктів, скорочувати час виходу на ринок та посилювати свою інноваційну спроможність, що є вирішальними чинниками для досягнення успіху в умовах жорсткої конкуренції.

Застосування проєктного управління сприяє формуванню культури відповідальності та залученості серед учасників команди, що є важливим фактором для сталого розвитку стартапу. Такий підхід також допомагає більш чітко визначати пріоритети та концентрувати зусилля на ключових аспектах проєкту, знижуючи ризики та мінімізуючи можливі втрати. Значну роль відіграє й можливість швидко отримувати зворотний зв'язок від клієнтів і партнерів, що дозволяє коригувати стратегію та удосконалювати продукт відповідно до потреб ринку. В умовах цифрової трансформації бізнесу, інтеграція інноваційних технологій у процеси управління проєктами відкриває додаткові перспективи для масштабування та оптимізації діяльності стартапів. Отже, комплексне впровадження проєктного управління стає не лише інструментом оперативного управління, а й ключовим чинником довгострокового успіху та стабільності молодих підприємств у конкурентному середовищі.

Подальші дослідження в цій сфері можуть бути спрямовані на:

- розробку адаптивних моделей управління проєктами, які враховують специфіку різних галузей та особливості стартапів на різних етапах розвитку;
- аналіз впливу культурних і регіональних факторів на ефективність застосування проєктного менеджменту у стартапах;
- вивчення ролі штучного інтелекту та автоматизації у покращенні процесів управління проєктами;
- дослідження методів інтеграції проєктного менеджменту з іншими управлінськими підходами, наприклад, управлінням ризиками, інноваційним менеджментом і стратегічним плануванням;
- оцінку довгострокового впливу застосування цифрових платформ на стабільність і масштабування стартапів.

Загалом, подальший розвиток знань і практичного досвіду в галузі управління проєктами сприятиме формуванню більш конкурентоспроможної та стійкої екосистеми стартапів, що є ключовим чинником розвитку інноваційної економіки.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Горбаченко С., Чепурна О., Слатвінська В. Адаптація проєктного підходу до управління стартапами. *Трансформаційна економіка*, 2023. № 4 (04). С. 24-28. <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-4-5>
2. Гусаковська Т. О., Кужель Н. Л. Розвиток стартапів в Україні: проблеми та перспективи. *Економіка та управління національним господарством*, 2020. № 4. С. 29–34. DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-4-29-34>
3. Копішинська К.О. Управління стартапами: підручник для здобувачів вищої освіти за економічними спеціальностями / за ред. О.А. Гавриша. Київ: КПП ім. Ігоря Сікорського, Видавництво «Політехніка», 2020. 716 с. URL: <http://marketing.kpi.ua/files/studentam/metodichk>
4. Монтрін І. І., Танська Л. В. Стартапи: теоретико-методичні аспекти розвитку інноваційного бізнесу. *Економіка та суспільство*. 2021. № 10. URL: https://economy.nauka.com.ua/pdf/10_2021/92.pdf (дата звернення: 23.01.2025).
5. Мосін О. Сучасні тенденції розвитку стартап-екосистеми. *Економічний простір*, 2024. №190. С. 214-217. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-39>
6. Палійчук Є. С., Федоров Р. К. Основні перешкоди розвитку стартапів України. *Ефективна економіка*. 2021. № 11. DOI: 10.32702/2307-2105-2021.11.100.
7. Сак Т. В., Шостак Л. В., Вознюк Ю. С. Розвиток стартапів в Україні: теоретичні аспекти, тенденції, можливості. *Економіка та управління національним господарством*. 2022. № 65. С. 43-48. DOI: <https://doi.org/10.32843/infrastruct65-7>.
8. Седікова І.О. Особливості стартапу як інноваційного проєкту. *Причорноморські наукові студії*. 2020. Вип. 55-2. С. 12–16. URL: http://bses.in.ua/journals/2020/55_2_2020/4.pdf
9. Сергієнко Т.І., Козуб О.О. Планування проєктної діяльності. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальності 8.18010013 «Управління проєктами» та 7.18010013 «Управління проєктами» ЗДІА денної та заочної форм навчання кафедри менеджменту організацій та управління проєктами / Укл.: Т.І.Сергієнко, О.О. Козуб. Запоріжжя, 2015. 114с.
10. Скорик Г. І., Недошитко А. А. Розвиток стартапів в Україні: проблеми та перспективи. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2021. № 6. Т. 1. С. 65-69. DOI: <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-300-6-11>
11. Станьковська І.М. Управління якістю проєктів. Управління проєктами: проєктний підхід в сучасному менеджменті: *Матеріали XII Міжнародної науково-практичної конференції фахівців, магістрантів, аспірантів та науковців*. Одеса : ОДАБА. 2021. С. 193–195.
12. Тягунова З., Кравчук І., Томах В. Українські стартапи на міжнародних ринках. *Економіка та суспільство*, 2023. №49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-5>
13. Управління проєктами: вітчизняний і зарубіжний досвід: [монографія] Під ред. С.Чернова, В.Воронкової, А.Двигун, О.Сосніна та ін.. Запоріжжя: РВВ ЗДІА, 2015. 356с.
14. Федоров Р. К. Стан та основні напрями розвитку стартапів в Україні. *Ефективна економіка*. 2021. 4. DOI: <https://doi.org/10.32702/2307-215-021.4.200>

REFERENCES

Horbachenko, S., Chepurna, O., Slatvinska, V. (2023). Adaptation of the project approach to startup management. *Transformatsiina ekonomika*, 4(04), pp. 24–28. <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2023-4-5> [in Ukrainian].

Sergiienko, T. & Venger, O. (2025). Project management as a tool for effective development and enhancing the competitiveness of startups in the modern business environment. *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*, 2(32), 146-156. <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2025-2/32-11>

- Husakovska, T.O., Kuzhel, N.L. (2020). Development of startups in Ukraine: problems and prospects. *Ekonomika ta upravlinnia natsionalnym hospodarstvom*, 4, pp. 29–34. <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2020-4-29-34> [in Ukrainian].
- Kopishynska, K.O. (2020). Startup Management: A Textbook for Higher Education Students in Economic Specialties. Kyiv: KPI im. Ihoria Sikorskoho, Vydavnytstvo “Politekhnikha”. 716 p. Retrieved from: <http://marketing.kpi.ua/files/studentam/metodichk> [in Ukrainian].
- Montrin, I.I., Tanska, L.V. (2021). Startups: theoretical and methodological aspects of innovative business development. *Ekonomika ta suspilstvo*, 10. Retrieved from https://economy.nayka.com.ua/pdf/10_2021/92.pdf [in Ukrainian].
- Mosin, O. (2024). Current trends in the development of startup ecosystems. *Ekonomichnyi prostir*, 190, pp. 214–217. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/190-39> [in Ukrainian].
- Paliichuk, Ye.S., Fedorov, R.K. (2021). Main obstacles to the development of Ukrainian startups. *Efektivna ekonomika*, 11. <https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.11.100> [in Ukrainian].
- Sak, T.V., Shostak, L.V., Vozniuk, Yu.S. (2022). Development of startups in Ukraine: theoretical aspects, trends, opportunities. *Ekonomika ta upravlinnia natsionalnym hospodarstvom*, 65, pp. 43–48. <https://doi.org/10.32843/infrastruct65-7> [in Ukrainian].
- Sedikova, I.O. (2020). Peculiarities of a startup as an innovative project. *Prychornomorski naukovy studii*, Issue 55–2, pp. 12–16. Retrieved from: http://bses.in.ua/journals/2020/55_2_2020/4.pdf [in Ukrainian].
- Serhiienko, T.I., Kozub, O.O. (2015). Project activity planning: educational and methodological manual. Zaporizhzhia: ZDIA. 114 p. [in Ukrainian].
- Skoryk, H.I., Nedoshytko, A.A. (2021). Development of startups in Ukraine: problems and prospects. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, 6(1), pp. 65–69. <https://doi.org/10.31891/2307-5740-2021-300-6-11> [in Ukrainian].
- Stankovska, I.M. (2021). Project quality management. In: *Upravlinnia proektamy: proektnyi pidkhid v suchasnomu menedzhmenti*. Odesa: ODABA, pp. 193–195. [in Ukrainian].
- Tiahunova, Z., Kravchuk, I., Tomakh, V. (2023). Ukrainian startups on international markets. *Ekonomika ta suspilstvo*, 49. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-49-5> [in Ukrainian].
- Chernov, S., Voronkova, V., Dvyhun, A., Sosnin, O., et al. (Eds.) (2015). Project management: domestic and international experience. Zaporizhzhia: RVV ZDIA, pp. 356. [in Ukrainian].
- Fedorov, R.K. (2021). State and main directions of startup development in Ukraine. *Efektivna ekonomika*, 4. <https://doi.org/10.32702/2307-215-021.4.200> [in Ukrainian].

PROJECT MANAGEMENT AS A TOOL FOR EFFECTIVE DEVELOPMENT AND ENHANCING THE COMPETITIVENESS OF STARTUPS IN THE MODERN BUSINESS ENVIRONMENT

Tetiana Sergiienko

National University «Zaporizhzhia Polytechnic»
Zaporizhzhia, Ukraine

Olga Venger

Zaporizhzhia National University
Zaporizhzhia, Ukraine

The article examines project management as a strategically important tool for the effective development of startups in today's competitive business environment. The relevance of the topic is driven by the growing role of startups as drivers of the innovation economy and the need to identify effective management approaches to ensure their sustainable operation and competitiveness. In the context of rapid technological changes, market volatility, and high levels of uncertainty, startups are compelled to adopt flexible management models, with the project-based approach taking a leading role.

The aim of this study is to justify the use of project management in startup administration, to analyze contemporary project management methodologies in terms of their relevance to the specific

needs of startups, and to identify key factors that contribute to increasing the effectiveness and competitiveness of newly established enterprises.

To achieve this goal, a set of general scientific and specialized research methods was used: theoretical analysis of academic sources to explore the conceptual foundations of project management; a systems approach to reveal the relationship between project management and the level of startup competitiveness; as well as expert evaluation and synthesis of practical experience to develop applied recommendations for the implementation of the project-based approach.

The results of the study demonstrate that successful startup management requires a flexible, adaptive, and innovative approach that enables efficient use of limited resources, risk mitigation, enhanced team performance, and rapid responsiveness to external changes. A model for integrating elements of project management into the strategic and operational activities of startups is proposed. Several key factors influencing the improvement of competitiveness were identified, including clearly defined project goals and objectives, effective team communication, ongoing progress monitoring, speed of decision-making, and capacity for innovation.

The practical significance of the findings lies in their applicability by startup founders, innovation project managers, aspiring entrepreneurs, and investors when developing business strategies, managing risks, building effective teams, and increasing the overall resilience of new ventures to external challenges.

Keywords: project management, startups, competitiveness, business environment, project-based management, innovation, efficiency, adaptability.